

Domácí úkol – Magnetický moment (termín odevzdání: 26.4.2022)

Dva nezávislé impulsmomenty $\hat{\mathbf{L}}$ (například orbitální moment hybnosti) a $\hat{\mathbf{S}}$ (vnitřní spin systému) splňující $[\hat{\mathbf{L}}, \hat{\mathbf{S}}] = 0$ se složí na celkový impulsmoment

$$\hat{\mathbf{J}} = \hat{\mathbf{L}} + \hat{\mathbf{S}}.$$

Stavem $|(ls)jm\rangle$ označme vlastní vektory operátorů $\hat{\mathbf{L}}^2, \hat{\mathbf{S}}^2, \hat{\mathbf{J}}^2, \hat{J}_3$:

$$\begin{aligned}\hat{\mathbf{L}}^2 |(ls)jm\rangle &= l(l+1) |(ls)jm\rangle, \\ \hat{\mathbf{S}}^2 |(ls)jm\rangle &= s(s+1) |(ls)jm\rangle, \\ \hat{\mathbf{J}}^2 |(ls)jm\rangle &= j(j+1) |(ls)jm\rangle, \\ \hat{J}_3 |(ls)jm\rangle &= m |(ls)jm\rangle.\end{aligned}$$

Definujme operátor magnetického momentu⁴²

$$\hat{\boldsymbol{\mu}} = g_L \hat{\mathbf{L}} + g_S \hat{\mathbf{S}},$$

přičemž g_L, g_S jsou reálné parametry, které se nazývají gyromagnetické faktory (g -faktory).⁴³ Spočítejte diagonální maticový element⁴⁴

$$\langle (ls)jm | \hat{\boldsymbol{\mu}} | (ls)jm \rangle.$$

---

⁴²Magnetický moment je vyjádřen v jednotkách Bohrova (jaderného) magnetonu

$$\mu_0 = \frac{e\hbar}{2M},$$

kde e je elementární náboj, M je hmotnost elektronu (nukleonu). Uvedený výraz platí v jednotkách SI, v Gaussovských elektromagnetických jednotkách se objevuje ještě rychlost světla c ve jmenovateli.

⁴³Jejich číselné hodnoty jsou

$$\begin{aligned}g_{\text{elektron}} &= -2.00231930419922 \approx 2 \\ g_{\text{mion}} &= -2.0023318414 \approx 2 \\ g_{\text{neutron}} &= -3.82608545 \\ g_{\text{proton}} &= 5.585694702\end{aligned}$$

(znaménka $g_{L,S}$ a μ_0 bývají občas definována obráceně).

⁴⁴Veličina s největší projekcí $j = m$ se nazývá *magnetický moment částice*,

$$\boldsymbol{\mu} \equiv \langle (ls)jj | \boldsymbol{\mu}_z | (ls)jj \rangle.$$